

P7_TA-PROV(2013)0378

A szíriai helyzet

Az Európai Parlament 2013. szeptember 12-i állásfoglalása a szíriai helyzetről (2013/2819(RSP))

Az Európai Parlament,

- tekintettel Szíriáról szóló korábbi állásfoglalásaira,
 - tekintettel a Külügyek Tanácsa Szíriáról szóló 2013. január 23-i, február 18-i, március 11-i, április 22-i, május 27-i, június 24-i, július 9-i és július 22-i következtetéseire; tekintettel az Európai Tanács Szíriára vonatkozó, 2013. február 8-i következtetéseire,
 - tekintettel Catherine Ashtonnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének (alelnök/főképviselő) a vegyi fegyverek damaszkuszi bevetésével kapcsolatos legutóbbi jelentésekről szóló 2013. augusztus 21-i, a szíriai konfliktus politikai megoldásának sürgető szükségességéről szóló 2013. augusztus 23-i (az EU Szíriáról elfogadott 2013. szeptember 7-i álláspontját tükröző), valamint a Szíria vegyi fegyvereinek nemzetközi ellenőrzés alá helyezésére irányuló javaslatról szóló 2013. szeptemberi 10-i nyilatkozatára,
 - tekintettel az 1949-es genfi egyezményekre és az azokhoz csatolt kiegészítő jegyzőkönyvekre, különösen a fojtó, mérgező vagy egyéb gázok, valamint a bakteriológiai eszközök hadviselési célokra történő használatának tilalmáról szóló, (a Hágai Egyezményhez csatolt), 1925. június 17-én Genfben aláírt genfi jegyzőkönyvre, valamint a vegyifegyver-tilalmi egyezményben előírt szabályokra,
 - tekintettel eljárási szabályzata 110. cikkének (2) és (4) bekezdésére,
- A. mivel az ENSZ szerint a szíriai békés tüntetések 2011. márciusi erőszakos leverésének kezdete óta több mint 100 000 ember – többségében polgári személy – vesztette életét; mivel az ENSZ Humanitárius Ügyeket Koordináló Hivatala (OCHA) szerint 4,25 millió ember kényszerült országon belül lakóhelye elhagyására, és több mint 2 millió szíriai menekült távozott főként Törökországba, Jordániába, Libanonba, Egyiptomba és Irakba;
- B. mivel 2013. augusztus 21-én Damaszkusz külvárosában nagyszabású vegyi támadást hajtottak végre, amelynek során több száz ember, közöttük sok nő és gyermek vesztette életét; mivel ez a támadás a nemzetközi jog kirívó megsértése, háborús bűn és az emberiség elleni bűncselekmény; mivel számos különböző forrásból származó információ megerősíti e támadás tényleges megtörténtét, és a jelek szerint erős bizonyítéka annak, hogy a szíriai rezsim a felelős e támadásokért;
- C. mivel a szíriai kormány 2013. augusztus 25-én, a vegyi támadás után négy nappal hozzájárult ahhoz, hogy az ENSZ ellenőrei látogatást tegyenek a területen; mivel Ban Ki Mun ENSZ-főtitkár sürgette a vizsgálóbizottságot, hogy minél előbb terjessze elő megállapításait; mivel az ENSZ ellenőrző küldöttségének megbízatása annak megállapítására korlátozódik, hogy sor került-e vegyi fegyverek használatára, és nem terjed ki annak vizsgálatára, hogy ki a felelős ezért az akcióért;

- D. mivel Ban Ki Mun ENSZ-főtitkár 2013. szeptember 9-én, míg Catherine Ashton alelnök/főképviseelő 2013. szeptember 10-én üdvözölte azt a javaslatot, hogy a szíriai rezsim megsemmisítés céljából átadja a vegyi fegyvereket a nemzetközi közösségnek, és ezt a javaslatot Oroszország, Irán és a szíriai rezsim is készségesen elfogadta; mivel Ban Ki Mun elmondása szerint mérlegelte, hogy felszólítsa a Biztonsági Tanácsot, hogy kérje e fegyverek és a vegyi prekursorok azonnali átszállítását Szíria olyan belső területeire, ahol biztonságosan lehet őket tárolni és megsemmisíteni;
1. erőteljesen elítéli a polgári lakosság ellen 2013. augusztus 21-én vegyi fegyverekkel végrehajtott tömeggyilkosságot, amelynek során nyugati hírszerzők adatai szerint legalább 1400 ember, köztük 400 gyermek vesztette életét, miközben megjegyzi, hogy különböző források arra utalnak, hogy a támadásért a szíriai rezsim a felelős;
 2. hangsúlyozza, hogy a vegyi fegyverek e megdöbbentő alkalmazását a nemzetközi közösség nem nézheti tétlenül; rámutat, hogy a vegyi fegyverek bizonyított – különösen polgári személyek elleni – bevetése a nemzetközi jog nyilvánvaló megsértését jelenti, háborús bűncselekmény és emberiség elleni bűncselekmény, ami egyértelmű, határozott, célzott és egységes válaszlépést tesz szükségessé, nem kizárva az esetleges elrettentő intézkedéseket, annak világossá tétele érdekében, hogy ezek a bűncselekmények elfogadhatatlanok, valamint a vegyi fegyverek akár Szíriában, akár máshol történő további bevetésének megelőzésére;
 3. üdvözli az EU által Szíriával kapcsolatban az uniós külügyminiszterek 2013. szeptember 7-i nem hivatalos ülésén elfogadott álláspontot; hangsúlyozza, hogy a szíriai helyzet koherens, közös megközelítésmódot tesz szükségessé a tagállamok részéről; felhívja az EU-t és tagállamait, hogy tárgyalják tovább a szíriai helyzetet a Külügyek Tanácsa keretében, és vizsgálják meg, hogy milyen intézkedéseket tud elfogadni az EU a szíriai ellenzék demokratikus erőinek támogatása, a nemzetközi közösség többi tagjával folytatott párbeszéd és a velük kialakított közös megközelítés elősegítése, illetve a szíriai és a szomszédos országokban élő lakosságnak nyújtott további humanitárius segítség érdekében; hangsúlyozza, hogy az EU-nak fokozott figyelmet kell fordítania valamennyi érintett szereplő bevonására és az egész térségre kiterjedő enyhülési folyamat előmozdítására;
 4. kéri az ENSZ-t, hogy minél előbb zárja le a vegyi fegyverek Szíriában történő alkalmazásának megállapítása tekintetében végzett alapos vizsgálatát; kéri a vizsgálóbizottság jelentésének mihamarabbi eljuttatását a Biztonsági Tanácshoz, hogy az az ENSZ vizsgálóbizottságának megállapításai alapján megvitathassa a Szíriában elkövetett tömeggyilkosságot, és megfontolhassa, hogy következésképpen milyen intézkedések elfogadására van szükség a vegyi fegyverek Szíriában történő bevetésére adandó válasz érdekében, illetve elszámoltathassa a felelősöket;
 5. üdvözli azt a javaslatot, amely a szíriai vegyifegyver-állomány megsemmisítés céljából a nemzetközi közösség részére történő mielőbbi átadására irányul a nemzetközi közösség által adott ultimátumot követően, mely javaslatot az ENSZ Biztonsági Tanácsának kötelező erejű határozata kísér, amelyet be nem tartása esetén az ENSZ Alapokmányában foglalt valamennyi eszköz révén végre lehet hajtani;
 6. úgy véli, hogy a nemzetközi közösségnek olyan politikai megoldást kell találnia Szíria számára, amely képes az erőszak megfékezésére, elejét veszi a vegyi fegyverek további bevetésének és előmozdítja a demokratikus átmenetet; különösen

Oroszországot és Kínát mint az ENSZ Biztonsági Tanácsának állandó tagjait hívja fel, hogy tegyenek eleget kötelezettségeiknek, és segítsék elő egy közös álláspont kialakítását és a szíriai válság diplomáciai úton történő megoldását, anélkül, hogy kizárná az ENSZ Közgyűlésének bevonását, amely tárgyalhatná az ügyet a Biztonsági Tanácsban tapasztalható folyamatos vétó esetén; meggyőződése, hogy a jelenlegi szíriai válságra csak egy szíriaiak által vezetett, a nemzetközi közösség támogatását élvező, befogadó politikai folyamat révén található tartós megoldás; ennek jegyében továbbra is támogatja az EU és tagállamai, valamint az ENSZ és az Arab Liga közös különleges képviselője, Lakhdar Brahimi által tett erőfeszítéseket, melyek célja, hogy előrelépés történjen a Genf II. folyamatban és a Biztonsági Tanácsban; megismétli a Biztonsági Tanács felé irányuló azon kérését, hogy hivatalos kivizsgálás céljából utalja a szíriai helyzetet a Nemzetközi Büntetőbíróság elé; megismétli a Bassár el-Aszad elnökhöz és rezsimjéhez intézett azon felhívását, hogy mondjanak le és tegyék lehetővé a demokratikus átmenetet;

7. súlyos aggodalmának ad hangot a jelenlegi szíriai humanitárius válság és a szomszédos országokra gyakorolt következményei miatt; sürgeti az EU-t és tagállamait, hogy teljesítsék humanitárius kötelezettségeiket és fokozzák a szíriai menekülteknek nyújtott segítséget; megismétli a minden országhoz intézett azon kérését, hogy teljesítsék a 2013. január 30-i kuvaiti támogatói konferencián tett ígéreteiket; felhívja a konfliktusban érintett feleket, hogy segítsék elő a humanitárius segítségnyújtásnak és támogatásnak az összes lehetséges csatornán keresztül – határokat és konfliktuszónákat is átívelő – biztosítását, és gondoskodjanak az egészségügyi személyzet és a humanitárius szakemberek biztonságáról;
8. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a tagállamok parlamentjeinek és kormányainak, az Egyesült Nemzetek főtitkárának, valamint a szíriai konfliktusban érintett összes félnek.